

Un nou virus torna a causar inquietud entre els usuaris d'ordinadors

Xantatge informàtic

La dècada dels 90 va iniciar-se, en el terreny informàtic, amb un mal presagi i milers d'usuaris de tot el món van rebre un misteriós disquet amb informació sobre la sida. Camuflat sota els bytes d'informació s'amagava un destructor *programa virus*.

Xavier R. és el responsable del centre de càlcul d'una empresa mitjana. Quan aquell matí va rebre per correu un misteriós disquet (suport magnètic d'informació) que prometia donar informació sobre la sida, va mirar-lo amb curiositat. En les instruccions que l'acompanyaven, es demanava el pagament de 378 dòlars (unes 40.000 pessetes) per rebre les instruccions completes sobre la utilització. Malgrat això, Xavier va decidir utilitzar-lo sense esperar a enviar aquests diners. El programa, ben construït i anomenat *Aids Information*, formulava a l'usuari un seguit de preguntes sobre la seva vida íntima i els costums sexuals a fi d'establir en quin grup de risc estava respecte a la sida, tot amb un llenguatge científic i acurat.

Fins aquí res d'anormal. Però quan va intentar esborrar el programa, aquest no es va deixar i Xavier R. va començar a sospitar que alguna cosa estranya succeïa. Sense saber-ho, camuflat sota els bytes d'informació del programa, s'amagava un destructor *programa-virus* dels anomenats *cavalls de Troia*.

INQUIETUD

Tot havia començat uns dies abans amb una informació apareguda al diari anglès *The Independent*, que en l'edició del passat 17 de desembre explicava la inquietud amb què alguns usuaris d'ordinadors personals (els coneguts PC) havien rebut un misteriós disquet (suport magnètic dels programes informàtics) que, segons les instruccions adjuntes, facilitava informació sobre la sida, la tristament coneguda síndrome d'immunodeficiència adquirida.

En aquella informació s'apuntava la

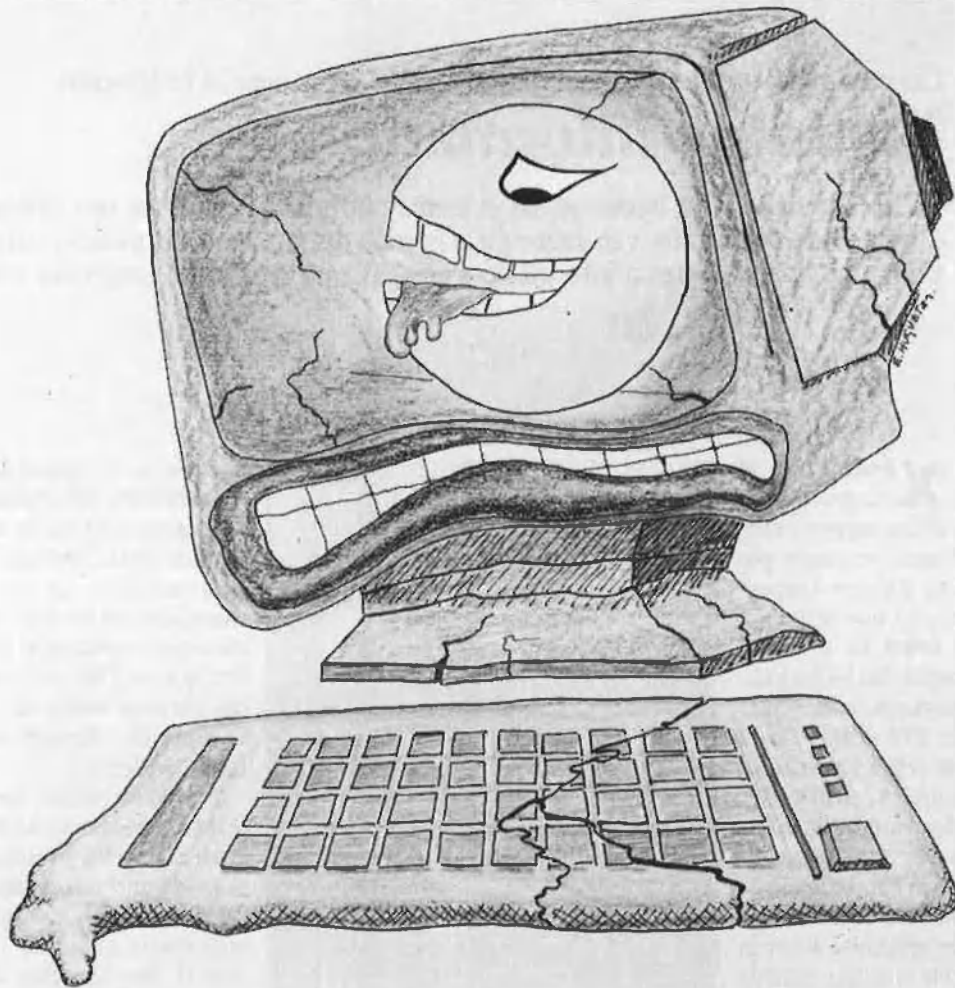
El diari anglès *The Independent* va ser el primer a donar l'alarma sobre el programa *AIDS-Information*.

hipòtesi que el disquet contingué algun tipus de virus informàtic o programes destinats a destruir la informació continguda dins l'ordinador. Com a mesura cautelar, un dels especialistes consultats pel periòdic londinenc recomanava no utilitzar el disquet misteriós fins que no s'estigués segur de què podia contenir realment i quins eren els seus efectes. Aquests no van tardar a fer-se evidents.

L'endemà mateix, les agències de notícies donaven compte del misteriós disquet: segons les primeres observacions, el programa informatiu sobre la sida era portador d'un programa-virus dels anomenats *cavall de Troia*. A l'igual que el seu homòleg de l'antiguitat, aquest tipus de virus van *camuflats* sota l'aparença d'inofensius programes. Una vegada utilitzats o *instal·lats* dins l'ordinador, el *cavall de Troia* inicia la veritable funció per a la qual han estat programats. En la pràctica, el 378 dòlars que el programa demanava per rebre les instruccions totals de funcionament es convertiren en un xantatge informàtic per a desactivar el virus que el disquet contenia. Aquests diners havien de ser enviats a la firma Cyborg Corp. — una desconeguda total dins els ambients informàtics —, a una adreça postal de Panamà. Aquestes primeres informacions van ser recollides per l'Agència Efe i van ser publicades com a notes breus en alguns diaris. Va ser així com alguns dels nombrosos receptors del disquet contaminat al nostre país van tenir notícia de què contenia exactament: per a alguns va ser massa tard ja que ja l'havien utilitzat.

UN VIRUS VIATGER

Ernesto Martínez de Carvajal, cap d'informàtica de Laboratoris J.

Uriach, va ser un dels receptors del disquet, pocs dies abans de Nadal. Però va desconfiar-hi i va instal·lar-lo en un PC que ja té destinat per a les proves i disquets dubtosos.

«Normalment desconfio de tots els disquets de procedència desconeguda; i en aquest cas molt més quan vaig veure que venia de l'estranger!», explica Ernesto Martínez. Ell va ser dels primers a donar l'alarma i avisar l'Associació Espanyola d'Empreses de Software (A-Soft) —que va tenir un paper tan destacat en la prevenció del famós virus Divendres 13— com també diversos grups d'usuaris. Tant A-Soft com altres entitats vinculades al món de la informàtica (entre les quals el Centre Divulgador de la Informàtica) van començar a rebre al llarg dels darrers dies de l'any anterior i els primers d'aquest trucades d'usuaris amb el mateix problema.

Encara que els responsables d'A-Soft van creure que calia esperar uns dies per a saber el nombre d'afectats, Josep Lluís Mancho, el programador que ha-

via realitzat el programa vacuna contra el Divendres 13, va començar a analitzar aquest nou parany. Cal aclarir que els anomenats virus informàtics o programes-virus no són més que un conjunt d'instruccions (a l'igual que qualsevol programa) preparades per a realitzar alguna tasca específica, sigui aquesta la de col·locar a la pantalla de l'ordinador una inofensiva piloteta o, com en aquest cas, la d'esborrar la informació continguda dins l'ordinador.

VACUNA EFICAÇ

Fa tot just una setmana, Josep Lluís Mancho aconseguia tenir enllestit un programa antídoto i podia explicar millor el funcionament del *cavall de Troia*. «El que fa el programa-virus és introduir-se dins el fitxer Autoexec. Bat, que sempre s'executa quan es posa en funcionament l'ordinador —explica Josep Lluís Mancho—. Una vegada introduït, el *cavall de Troia* genera un nombre aleatori entre 1 i 100 i quan aquest nombre es correspon amb

les vegades que s'ha executat l'Autoexec. Bat, llavors el programa-virus dona l'ordre de formatejar el disc dur i es perd tota la informació continguda dins l'ordinador».

En aquests moments, tant A-Soft com el Centre Divulgador de la Informàtica (organisme dependent de la Generalitat de Catalunya) estudien la compra d'aquesta vacuna per oferir-la a tots els afectats, per a molts dels quals, l'entrada en la dècada dels 90 tindrà un record molt amarg.

Segons les primeres estimacions de la policia britànica, que continua investigant qui hi ha al darrere d'aquest cas, poden ser entre 3.000 i 5.000 els *disquets* enviats, amb un cost total de l'operació al voltant de 16.000 dòlars (1.800.000 pessetes, aproximadament). Tenint en compte que per cada disquet *contaminat* es podien obtenir uns 378 dòlars (unes 40.000 pessetes) els guanys de l'estranya Cyborg Corp. semblaven assegurats.

Josep Nieto